

Mar Grimalt: «El ritme fa referència als instints més primitius i al nostre cervell més reptilià»

Estrenem «Reset» i parlem amb la guanyadora del Concurs Sons 2021 sobre el seu pròxim disc, 'Espurnes i coralls'

Mar Grimalt | Juan Miguel Morales

La felanitxera **Mar Grimalt** es va donar a conèixer el 2021 en coronar-se com a guanyadora del XIV Concurs Sons de la Mediterrània. Part del premi del concurs consistia a gravar un disc, que ara la cantant ja té pràcticament a punt. Amb el suport de **Joana Gomila** i **Laia Vallès** a la producció, **Mar Grimalt** ha ideat un disc que pivota entre la música d'arrel i l'experimental i que té un arrelament a un lloc molt personal per a l'artista: la fàbrica de ciment de la seva família.

El treball es podrà escoltar de forma inèdita durant 24 hores el dia 30 de desembre a Bandcamp, i no veurà la llum a totes les plataformes fins a finals de gener. Avui, però, ens avancem i estrenem en primícia un dels temes del disc, "Reset", i parlem amb la cantant felanitxera sobre aquest treball debut.

De què tracta "Reset"?

Reset està concebuda des d'una mirada interna, des del buit existencial. Les màquines, tan presents en tot el disc, estan dissenyades per a tornar a un punt inicial sense record de tot allò anterior, però les persones no tenim aquesta capacitat, sempre ens queda quelcom dins. Per això,

"Reset" comença amb el renou que fan els ferros de les bigues quan la màquina els tensa i acaba amb una atmosfera que embolcalla uns versos de la poeta mallorquina Antonina Canyelles: *"I les ferides que fa l'aigua / i les cicatrius que deixa l'aigua / i el foc que sap i pot gelar la sang."*

Dins del món de la música, les aproximacions a espais i paisatges sonors acostumen a estar vinculats a espais del camp. Tu, en canvi, t'apropes a un espai marcat per la petjada humana. Com vas arribar a aquesta idea?

Sí, m'aprop a un espai no només marcat per la petjada humana, sinó per la meua pròpia família. Quan vaig guanyar el concurs Sons, un concurs de música d'arrel, em vaig preguntar què tenia d'arrel la meua música. Al principi, tenia la idea de gravar el disc tal com m'havia presentat al concurs Sons: només a veu, a guitarra i pandero quadrat.

Mar Grimalt Foto: Aina Crespi

I per què vas canviar d'idea?

Al febrer, vaig fer una residència artística a Suralita, l'espai de creació de **Joana Gomila** i **Laia Vallès**, i allà se'm va obrir un univers. Vaig agafar un sintetitzador i vaig trobar textures i sons que m'agradaven. Mesos després, em vaig despertar amb la idea al cap que havia de samplejar els renous de la fàbrica de vibrats i pretensats de la meua família. Mai havia pensat la fàbrica de la meua família com un espai sonor, però de cop tenia tot el sentit: havien de ser les percussions del meu disc. Ho vaig tenir clar perquè allò eren les meves arrels més properes i directes. Pareix que l'arrel està enfora, al passat, però en realitat no sempre cal cercar-la lluny.

Vincular el disc als sons de la fàbrica de la teua família t'ajuda a explicar d'on vens?

Sí, clarament que m'ajuda, però més que a explicar la meua història, m'ajuda a posar pau a un conflicte intern. No sempre és fàcil estimar el que tenim, perquè a vegades pesa com tones i tones de ciment. Mallorca està plena de ciment i això a mi em genera molt de conflicte intern. No és un tema que se'm faci fàcil parlar, perquè he arribat a odiar la fàbrica, tot i que alhora l'estimo

moltíssim. Al final, la fàbrica és part de mi i del meu llinatge.

Quan eres petita anaves sovint a la fàbrica?

De petita, no hi havia conflicte, perquè la fàbrica era com un parc d'atraccions. Amb les meves nebodes jugàvem amb els caramulls de grava i d'arena com si fossin muntanyes del desert, fent guerres d'arena, i ens ho passàvem pipa. Però així com m'anava fent gran, i anava entenent el mecanisme capitalista i especulatiu, vaig començar a sentir una espècie de rebuig que no sabia ben bé d'on em naixia. Amb aquest disc he volgut honrar la feina de la meva família que m'ha fet tenir la vida que visc i alhora m'he pogut reconciliar amb aquesta nina que jugava als caramulls de grava i es gronxava. Tot i això, el disc no tracta d'explicar aquesta història, sinó que neix per rompre la cuirassa que jo mateixa m'he creat i trobar el meu propi espai.

Mar Grimalt Foto: Aina Crespí

Vas arribar a treballar a la fàbrica?

He treballat a la fàbrica però dins l'àrea més administrativa. Han estat períodes molt curts de la meua vida, però molt intensos. Els estius, en lloc de fer feina estacional a hostaleria o a escoles d'estiu, anava a fer feina a l'empresa. Però mai ha estat una fita. Sempre he tingut altres inquietuds professionals. Vaig anar-me'n a estudiar Teràpia Ocupacional i Musicoteràpia a Madrid i a Mèxic. Tot i això, després de la pandèmia, vaig haver de tornar a Mallorca per dedicar-me de ple uns pocs mesos a l'empresa amb un càrrec directiu. Va ser horrible, però vaig aprendre moltes coses de la vida, que ara agraeixo. Si no hagués estat per aquesta experiència, supòs que no existiria *Espurnes i coralls*.

Quin ha estat el procés de creació de les cançons?

Normalment sol partir tot de la veu. És la meua eina i em deix guiar molt per la intuïció. Abans, componia amb el piano o la guitarra, però el pandero m'ha ofert una altra manera de crear. Abans de tocar el pandero, estava desconnectada de la part rítmica, que és essencial, ja que

biològicament fa referència als instints més primitius, al nostre cervell més reptilià. Em faltava aquesta força d'arrelament i ara em sent molt més connectada amb la veu i em dona molta més llibertat a l'hora de compondre. Els sàmplers de la fàbrica han estat els protagonistes a l'hora de fer arranjaments, però les cançons no han partit dels sons de la fàbrica, sinó que ja estaven compostes d'abans.

Joana Gomila i Laia Vallès t'han ajudat a produir l'àlbum. En quins sentits t'ha aportat la feina de totes dues?

Joana i Laia són unes gènies, unes donasses i unes supermúsiques! Crec que és el millor que m'ha passat fent aquest disc. Conèixer-les i compartir tant amb elles m'ha obert un univers sonor que jo sabia que volia, però que sola no podia assolir. D'alguna manera sent com si fossin les meves mares musicals: cada proposta, cada paraula dita amb cura i amb tot l'amor del món ha estat un aprenentatge a nivell musical i també personal. M'han transmès tant la seva bogeria preciosa de fer música experimental, que, fins i tot, les vaig fer aixecar a les cinc del matí per anar a gravar els sàmplers de la fàbrica!

Mar Grimalt Foto: Juan Miguel Morales

Vau gravar el disc en tres dies a Suralita, l'espai de creació artística de Gomila i Vallès a Manacor. Com va ser l'experiència?

Va ser com un campament de gravació, amb total immersió. Vam gravar-ho tot en directe, sentint el caliu i la calidesa que això porta implícit. En el disc hi ha molt poques cosetes de postproducció i gairebé totes les cançons estan gravades a duet amb Ada Elionor, qui m'acompanya en el nou format dels directes. A més, també he comptat amb Jan Valls com a tècnic de gravació i amb Biel Carbonell, que toca el pandero quadrat en un tema.

Les guitarres estan amplificades amb un amplificador Fonik construït a Mallorca durant els anys seixant.? Quina és la història d'aquest amplificador i per què l'heu utilitzat?

Sí, això va ser una sorpresa! La història és que Joana i Laia tenen un ritual cada vegada que graven alguna cosa: cerquen quelcom que els marqui el color del disc, un so especial, una "jugueta nova" com diuen elles. I pensant amb quin podria ser el color d'Espurnes i Coralls, van pensar amb en Pere del restaurant s'Estanc Vell, a qui visiten de tant en tant. Ell és un melòman i col·leccionista d'amplificadors, i un dia els va dir que tenia un amplificador fabricat a Mallorca de la marca Fonik -que fabricava pastilles i amplificadors a l'illa durant els anys seixanta-. De cop s'enrecordaren d'aquella història i tengueren clar que el Fonik havia de ser el coloret del disc.